

STILGEZET

IK WAAG HET

Lucas 5:12
In een van de steden waar hij kwam, stond er plotseling een man voor hem, die door huidvraat getekend was.

Huidvraat – dat kan lepra zijn, in Jezus' dagen zeker. Maar ook psoriasis of syfilis of zo. Niet altijd is zo'n patiënt besmettelijk, maar altijd is hij onrein in de ernstigste vorm die er is: buitengesloten uit de tempel én uit de gemeenschap van mensen. Dat is een goede voorzorg tegen allerlei besmettingen. Maar voor de patiënt zelf is het verschrikkelijk. Pijn, angst voor de dood, heimwee en eenzaamheid kwelven hem, en vooral de knellende geloofsworste-ling: waarom heeft God de plaag naar mij gestuurd? Opvallend is het, dat deze man het lef heeft gehad om een stad binnen te komen. Als hij ontdekt was, hadden ze hem met stokken naar buiten geslagen. Maar hij waagt het, diep weggedoken in zijn mantel. Want Jezus kan hem genezen.

KERKNIEUWS

PROTESTANTSE KERK
Beroepen te Genemuiden (her- vormde wijk 2): J.P.J. Voets te Wijk bij Heusden (hervormd).

JUBILEA
WARNSVELD – 28 april – vijfti- gtwintig jaar predikant: ds. mw. D. van Alphen-Ubbens. Stand- plaatsen: Lichtenvoorde (1985), Amersfoort (1990, voor evangeli- satiearbeid in de Stichting De Jeugdhaven), Barchem (1995) en Warnsveld-Leesten (2002-2008, daarna beroepbaar).
ZETTEN – 28 april – vijfti- gtwintig jaar predikant: ds. J. Muller. Standplaatsen: Sluipwijk (1985), Wierden (1993), Wapenveld (1998) en Zetten-Andelst (2007).

GEREF. KERKEN (VRIJG.)
Beroepen te Urk: H.J.C.C.J. Wil- schut te Smilde.

GEREF. GEMEENTEN
Beroepen te Opeusden: C.A. van Dieren te Rijssen-Noord. Bedankt voor Groningen: L. Terlouw te Barendrecht.

Agapè wijst kerken op internetevangelisatie

DOORN – Kerken kunnen vanaf zondag op internet evangelise- ren door een 'miniwebsite' toe te voegen aan hun internetpa- gina. Op de 'minisite', die gemaakt is door stichting Agapè, staat informatie over het christelijke geloof. Hiermee wil Agapè kerken wijzen op „het geweldige potentieel dat inter- net voor evangelisatie biedt“, in het kader van de Internet Evan- gelisatie Dag. Meer informatie staat op de internetsite www.evangelisatieonline.nl.

Actuele dossiers?

Ga naar
www.nd.nl/dossiers
Nederlands Dagblad

NBV wordt niet zomaar kanselbijbel in Protestantse Kerk

De Nieuwe Bijbelvertaling maakt vandaag kans de titel kerkbijbel van de Protestantse Kerk in Nederland te krijgen. Maar dat is nog geen uitgemaakte zaak. Een tegenvoorstel ligt op de synodetafel.

NIEUWSANALYSE

door onze redacteur
Daniël Gillissen

LUNTEREN – Het wordt zowaar nog spannend tijdens de protes- tantse synodevergadering van- daag in Lunteren. Lang leek het erop dat de officiële acceptatie van de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) een formaliteit zou zijn. Niets blijkt minder waar. De oor- zaak: een tegenactie van enkele honderden theologen, maar vooral een tegenvoorstel van een synodecommissie die vooralsnog afraadt de NBV als kanselbijbel te accepteren.

De Nieuwe Bijbelvertaling is breed ingeburgerd in christelijk Nederland. In zes jaar tijd zijn ruim een miljoen exemplaren

De protestantse synode discussieert over de NBV. |foto ANP

verkocht, een opmerkelijk groot aantal. In tal van kerkdiensten is de NBV dé Bijbel, zeker ook in de Protestantse Kerk. Kerkgangers hebben de NBV omarmd. Voor hen is de afgelopen jaren een wereld opengedaan; de Bijbel is weer begrijpelijk. Maar dat is vol- gens critici nog geen argument om de NBV na een vijf jaar durende periode van 'beproeving' officieel te omarmen.

In de tijd van voorbereiding van de NBV en in de jaren na de pre- sentatie in 2004, is kritiek geuit op de vertaling van de Bijbel.

Vanuit orthodoxe hoek, waar de Statenvertaling standaard is, maar vooral vanuit de aanhang van de Amsterdamse School, een stroming in de theologie die haar wortels heeft aan de Universiteit van Amsterdam. Inmiddels heeft al het verzet zich verenigd onder leiding van prof. Rochus Zuurmond, emeritus hoogleraar Bijbelse theologie. Zo'n 430 theologen en kerkmensen ondertekenden een brief aan de synode waarin ze vragen de NBV niet als kanselbijbel te accepte- ren, maar aan te sturen op een

grondige revisie. Te vaak is in hun ogen niet vertaald wat in de grondtekst staat. Ander kritiek- punt is dat de verbinding tussen Oude en Nieuwe Testament zou zijn verbroken.

De commissie van rapport, die het voorstel van het synodebe- stuur namens de synodeleden grondig heeft bestudeerd, sluit zich bij de kritiek aan. De NBV aanwijzen als kanselbijbel en alle binnengekomen kritische reacties overdragen aan het Nederlands Bijbelgenootschap om te betrek- ken bij de revisie, zoals het syno- debestuur wil, acht de commissie te vrijblijvend. De commissie stelt voor de geschiktheid van de NBV als kanselbijbel opnieuw aan de orde te stellen als de revisie klaar is. Dat tegenvoorstel geeft het verzet tegen acceptatie een zwaardere lading.

Probleem is dat het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG), uitge- ver van de NBV, heeft aangegeven dat er geen sprake zal zijn van een grondige revisie. De bedoe- ling is in 2016 een herziene versie van de NBV uit te geven waarin kleine fouten zijn hersteld.

Volgens het NBG voeren de critici een oneigenlijke discussie, omdat ze de vertaalmethode ter discus- sie stellen. En die is in overleg vastgesteld voordat aan de verta- lers aan de slag gingen. Om te voldoen aan de kritiek is een andere vertaling nodig, stelt het NBG. Die zegt de organisatie in overleg best te willen maken, naast de NBV. De commissie van rapport ver- woordt evenwel niet uit te zijn op discussie over de vertaalmethode. Binnen de afgesproken grenzen is ook voldoende verbetering moge- lijk.

Tot bedaren

Waar dit alles op uit gaat lopen, is onvoorspelbaar. Waar de synode van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in 2005 zonder slag of stoot de NBV accepteerde als kerkbijbel, is zeker dat de Protestantse Kerk de geagendeerde vier uur voor bespreking nodig zal hebben. Oudtestamenticus prof. Klaas Spronk van de Protestantse The- ologische Universiteit is door het synodebestuur gevraagd de dis-

cussie in te leiden. Hij laat weten het jammer te vinden als de synode niet verder komt dan de constatering dat de NBV al zo is ingeburgerd dat het geen zin heeft na te denken over de kwa- liteit. Tegelijk voelt hij niet voor een debat over de vertaalprinci- pes, omdat hij vreest voor een herhaling van zetten.

Het belangrijkste adviesorgaan van de synode, de generale raad van advies, spreekt intussen in een korte brief relativerende woorden om de gemoederen tot bedaren te brengen. „We moeten streven naar de best mogelijke vertaling en ons er tevens van bewust zijn dat in deze een door iedereen gedeeld ideaal niet te bereiken is.“ De adviseurs zien weinig in uitstel van het besluit tot na de revisie van de NBV. Blijft de vraag over of de com- missie van rapport overtuigender is dan het synodebestuur, Spronk en de adviesraad. Commissie- voorzitter ouderling Sabine Hiebsch heeft in het verleden laten zien dat ze niet over zich heen laat lopen en sterk kan argumenteren. De vorige syno-

devergadering in november kreeg zij het voor elkaar dat haar tegenvoorstel werd overgeno- men om geen brief over seksua- liteit te sturen naar de gemeen- ten. Steun voor een voorstel dat lijnrecht ingaat tegen het voor- stel van het synodebestuur is vrij uitzonderlijk.

Man overboord

Mocht het zo ver komen dat de NBV (nog) niet als kanselbijbel wordt aangenomen, is dat een smet op het blazoen van de NBV. Het Nederlands Bijbelgenoot- schap vreest dat zo'n besluit lezers het idee geeft dat de NBV geen goede vertaling is.

Tegelijk zou er geen man over- boord zijn voor de NBV-lezers. De typering kanselbijbel is vooral een eervol predicaat; de NBV komt dan op gelijke hoogte met de Statenvertaling en de NBG'51-vertaling. De kerke van de Protestantse Kerk stelt dat deze vertalingen „bij voorkeur“ moe- ten worden gelezen in de kerk- dienst, maar andere vertalingen zijn niet verboden. De NBV zal dus volop in gebruik blijven.

Bijbelbusje brengt ook medische zorg

Zes medewerkers van Bijbelgenootschappen uit Engeland, Nederland, Singapore en Noorwegen reizen twaalf dagen door China om Bijbelprojecten te bezoeken. Een aantal daarvan is tot stand gekomen door financiële steun van de donateurs van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en Kerk in Actie. Joyce van de Veen, manager Fondsen- werving en Communicatie bij het NBG, reist mee en doet verslag. Vandaag deel 3: Met een Bijbelbus naar het platteland.

DE BIJBEL IN CHINA

door Joyce van de Veen

Voor veel Nederlanders is het heel gebruikelijk om als je ziek bent of veel pijn hebt, de dokter te kunnen bellen. En dat niet alleen. Ook kunnen we even langsgaan voor een consult. Lang niet voor elke Chinees is dit norma- al. Er zijn wel veel artsen in China. Maar vooral op het platte- land hebben zij een lage oplei- ding en kunnen ze niet genoeg inspelen op de medische proble- men van hun patiënten. Of ze vragen te veel geld voor een con- sult.

In de provincie Jiangsu wonen zo'n 76 miljoen Chinezen. De Bij- belgenootschappen werken hier samen met de China Christian Council en de Driezelfkerk samen. Er is een centrum voor distributie van bijbels en ander christelijk materiaal in de provinciehoofdstad Nanjing. Van- daag zijn wij erbij als de gloed- nieuwe witte Iveco-bus wordt geladen met bijbels en medische apparatuur.

We ontmoeten voorganger Xin voor het distributiecentrum. De grijze predikant vertelt met een stralende glimlach: „In het jaar 2000 hebben we onze eerste Bij- belgekregen. Jaarlijks verko- pen we zo'n twee- tot driehon- derduizend bijbels. Daarnaast is er ook nog de verkoop van gezangboeken en andere christe- lijke lectuur. Onze bus was heel- maal versleten en dus moesten we wel een nieuwe kopen. We maken regelmatig trips naar het platteland. De christenen heb- ben ons gevraagd of wij nog wat

ruimte in de bus overhebben voor medische apparatuur. Met deze nieuwe bus hopen we niet alleen te voorzien in de behoefte aan Gods Woord, maar ook reist een dokter mee voor medisch advies. Vandaag gaan er twee artsen mee, Li (36) en Hong (71). Li doet dit in zijn vrije tijd; Hong is drie jaar geleden gepensio- neerd.“

Voor ons is een ander busje gehuurd en anderhalf uur lang volgen we de Bijbelbus naar het platteland. Een trip tussen vel- den met gele bloemen, rijstvelden, landweggetjes en huisjes. Als we aankomen in een dorpe met een paar honderd inwoners, staan de gelovigen ons voor de kerk op te wachten. We wonen eerst een inwijdingsdienst bij. En we delen een aantal bijbels uit aan de gelovigen. De 80-jarige mevrouw Chen vertelt: „Ik ben al veertien jaar christen, maar ik heb nog nooit een bijbel gehad.“ Tranen rollen over haar wangen en we zien dat ze haar handen om haar nieuwe bijbel vouwt en gaat bidden. Dankbaarheid aan God straalt van haar gezicht af.

Na de inwijdingsdienst gaan de doktoren Hong en Li aan de slag. Ze hebben een kleine, witte kamer achter in de kerk toege- wezen gekregen. Op een tafeltje staat een scanapparaat. Ook ste- thoscopen zijn aanwezig. Bij de ingang is het een drukte van belang. Iedereen wil meteen naar binnen. Maar de uitnodig- ing is duidelijk: niet meer dan drie patiënten tegelijk. Dokter Hong nodigt de eerste patiënt uit. Weduwe Ciu (63)

Joyce van de Veen deelt bijbels uit (links, boven), dokter Hong spreekt met weduwe Ciu over haar hartproblemen (links, onder) en mevrouw Cheng toont haar nieuwe bij- bel (rechts). |foto's UBS/Dag Smemo

heeft al een tijd last van hartpro- blemen. „Mijn hart gaat vaak behoorlijk tekeer.“ Dokter Hong ben ik serieus begonnen. Bij Psalm 1, daarna Psalm 2 enzo- voorts. En toen ik het eerste deel, tot Psalm 41, af had, ging ik weer

nu moet je twee tabletten nemen, dan daalt je bloeddruk zeker.“ Na afloop vertelt Li dat ze met z'n tweeën vandaag ongeveer zeventig patiënten hebben geholpen. „We hebben een aan- tal ouderen advies kunnen geven. Vooral kwamen er veel

patiënten met te hoge bloed- druk, pijn in hun gewrichten en hartproblemen. Met onze scan- apparaat heb ik een geval van vermoedelijk leverkanker ont- dekt. Ik heb deze persoon door- verwezen naar het ziekenhuis voor verder onderzoek.“ Waarom doet Li dit vrijwilligers-

werk? „Ik ben vier jaar geleden tot geloof gekomen. Mijn moe- der is al twintig jaar christen. En ik kom uit een arm gezin. Als kind hebben christenen mijn schoolgeld betaald. Vooral de liefde van de christenen heeft mij doen besluiten ook een gelo- vige te worden. Ik wil dit werk

graag doen om de armen op het platteland te helpen. Ik weet hoe het voelt om arm te zijn. De overheid betaalt een deel van de medische kosten, maar de armen kunnen hun deel niet opbrengen. Vaak kunnen ze niet eens de kosten van het openbaar vervoer naar de stad betalen.“

Voor het slapengaan eerst een uurtje Psalmen vertalen

Frans Croese vertaalde decen- nialang voor zichzelf Psalmen vanuit het Hebreeuws, een proces dat hem voldoening schonk. Aan uitgeven dacht hij niet. Toch verschijnt vandaag Tot lof van God. Het boek der Psalmen.

door onze redacteur
Gerard ter Horst

LEUSDEN – De Psalmen als troostboek – Frans Croese (Amsterdam, 1942) kan erover meepreten. Als hij niet kon sla- pen, vertelt hij, zette hij wel eens de computer aan om weer een Psalm te vertalen of de vertaling nog eens door te lopen. „Als troost voor mezelf. Of, overdag, als een bron van vreugde.“

In zo'n vijftieng jaar heeft Croese, gepensioneerd en woon- achtig in Leusden, alle honderd- vijftig Psalmen vanuit Bijbels Hebreeuws in hedendaags Nederlands vertaald. Consequent en dicht bij de grondtekst, zo legt hij zelf uit, maar met oog voor de versvorm. Dus, ter vergelijking, niet zo vrij als de Nieuwe Bijbel- vertaling of zo letterlijk als de Naardense Bijbel. Maar dat zegt Croese als uitleg, niet ter concu- rentie of met de pretentie het beter te weten dan anderen: „Ik heb geprobeerd bij het gevoel te komen: hoe zou David het nu in het Nederlands gezegd hebben?“ Zijn ambachtelijke vertaalkerk wordt vandaag in boekvorm gepresenteerd in grand café De Jaren in Amsterdam. Tot lof van

God. Het boek der Psalmen was nooit beoogd, vertelt hij. „Het vertalen heb ik altijd voor mezelf gedaan, vanuit de vraag: hoe staat het er nu echt? Aan uitge- ven dacht ik nooit, dat kwam pas het afgelopen jaar in beeld.“

Naar Israël

Croese is van huis uit werktuig- bouwkundige. Al op jonge leef- tijd voelde hij veel verbonden- heid met de Joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog; hij besloot Hebreeuws te leren en zelfs, als niet-Jood, naar Israël te emigreren, in 1966. Omdat het niet lukte er vast werk te vinden, keerde hij na ruim een jaar terug naar Nederland. Maar de verbon- denheid bleef. „Toen heb ik al eens een proeve

van vertaling geschreven. Later, zo'n vijftieng jaar geleden, ben ik serieus begonnen. Bij Psalm 1, daarna Psalm 2 enzo- voorts. En toen ik het eerste deel, tot Psalm 41, af had, ging ik weer

terug naar 1.“ Zo werkte hij gestaag het Psalmenboek door, bijna dagelijks, „in ieder geval heel regelmatig. Bijvoorbeeld 's avonds voor het slapengaan een uurtje.“

Psalm 1, vertaling Frans Croese

Hoe gelukkig, de mens... die op gewetenloze adviezen niet is afgegaan, die op de weg der zonde niet kwam te staan, noch neerzat in de kring der schampere spot, maar wiens lust en leven veeleer de Wet van Jehovah is, die dag en nacht met diens Wet hoorbaar bezig is. Waardoor hij is als de boom die, aangeplant aan waterlopen, te rechter tijd zijn vruchten geeft, wiens loof ook niet verdort.

Alles wat hij doet gedijt.

Dat in tegenstelling tot wie gewetenloos zijn, die veeleer zijn als kaf – de wind zal hen verdrijven.

Daarom houden de gewetenlozen geen stand in het oordeel, net zomin als zondaars in de vergadering der rech- vaardigen: Jehovah blijft de weg der rechtvaardigen kennen, de weg der gewetenlozen daarentegen vergaet.

Na de vertaalde Psalmen verant- woordt Croese zich uitgebreid over verschillende vertaalkeuzes in zijn boek. Meest in het oog springt zijn gebruik van de gods- naam, Jehovah. In een analyse

van de Psalmen komt hij tot de voorzichtige conclusie dat de godsnaam oorspronkelijk in drie lettergrepen moet hebben geklonken. Dat maakt dat hij kiest voor Jehovah in plaats van Jahweh, al „doen beide vormen uitstekend recht aan de vrijmoedigheid waarmee de psalmschrij- vers en hun tijdgenoten de Naam doorgaans gebruikten; en dat is mijns inziens het voornaamste“.

Theologie

De vertaler is lid van de Jeho- vah's Getuigen, maar dat speelt volgens hem geen rol. „Het is helemaal mijn persoonlijke zaak, al staat het niet op gespannen voet met mijn lidmaatschap. Ik heb de Psalmen vertaald voor onbevengden lezers; ik doe in

mijn vertaling niet aan theolo- gie.“ De Jehovah's Getuigen zelf hanteren de Nieuwe-Wereldver- taling, herzien in 1993. Er zullen zeker verschillen zijn tussen deze vertaling en die van Croese, zegt hij, maar hij is ze niet bij langsgelopen. Met de afronding van het ver- taalwerk is Croese een website begonnen, www.totlofvangod.nl, waarin hij zich verantwoordt en op vragen in gaat. Intussen lon- ken nieuwe vertalingen. „Ik ben al eens begonnen in het Hoog- lied. En de Klaagliederen vind ik prachtig.“

N.a.v. Tot lof van God. Het boek der Psalmen, vertaling Frans Croese, Uitg. Ipenburg, Elburg 2010, 288 pagina's, 24,50 euro.